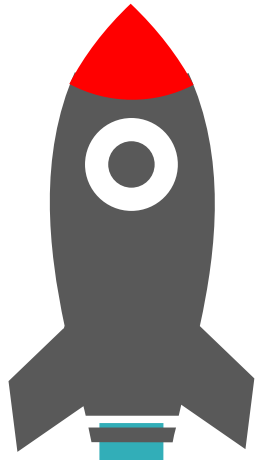

دستگاه عصبی محیطی

بخش حرکتی

انعکاس

- همه‌ی فعالیت‌های این بخش غیرارادی و همواره فعال است.
- مسئول تنظیم ناآگاهانه‌ی فعالیت‌های ماهیچه‌های صاف و قلبی و غدد است.
- شامل دو بخش است: ۱- سمپاتیک (هم‌حس) ۲- پاراسمپاتیک (پادهم‌حس)
- عصاب سمپاتیک و پاراسمپاتیک برای تنظیم فعالیت‌های حیاتی بدن در شرایط مختلف معمولاً برخلاف هم کار می‌کنند. پس در شرایطی می‌توانند مخالف هم عمل نکنند.
- تنظیم عصبی دستگاه گوارش را بخشی از دستگاه عصبی خودمختار انجام می‌دهد. این دستگاه با شبکه عصبی روده‌ای نیز ارتباط دارد و بر عملکرد آن تاثیر می‌گذارد.
- عصاب خودمختار روی ماهیچه‌های مخطط قلبی اثر دارند. پس هرمنخطی اسکلتی در نظر گرفته نشود.
- با هدایت جریان خون به سمت قلب و ماهیچه‌های اسکلتی می‌توان گفت خودمختار روی اسکلتی‌ها اثر دارد.
- عصاب خودمختار گذرنده از ریشه‌های شکمی نخاع، لزوماً بخش حرکتی اعصاب محیطی را تشکیل نمی‌دهند.
- نمی‌توان گفت دستگاه عصبی پیکری و خود مختار میتوانند انواع نورون را داشته باشند. جزو قسمت حرکتی دستگاه محیطی اند و فقط نورون حرکتی دارند.
- نمی‌توان گفت انقباض ماهیچه‌های صاف تنها تحت اثر دستگاه عصبی خودمختار است. هورمون‌ها نیز میتوانند انقباض صاف را باعث شوند.

خودمختار

- بدن را در حالت آماده باش نگه می‌دارد و در هنگام هیجان بر پاراسمپاتیک غلبه می‌کند
- سبب افزایش فشار خون (با اثر هیپوتالاموس روی سمپاتیک) و ضربان قلب (کاهش فاصله امواج P در الکتروکاردیوگرام) و تعداد تنفس می‌شود.
- در نور کم با انقباض عضلات شعاعی باعث گشاد شدن مردمک می‌شود
- با گشاد کردن عضلات صاف رگهای خونی سرخرگ‌ها سبب خون‌رسانی بهتر به ماهیچه‌های اسکلتی می‌شود.
- فعالیت قلب را زیاد می‌کند - قند خون را به کمک اپی نفرین فوق کلیه بالا می‌برد تا در تالاموس متابولیسم زیاد شود.
- سمپاتیک نمی‌تواند در قلب انقباض ایجاد کند، بلکه سرعت انقباض را تغییر می‌دهد.
- قسمت مرکزی فوق کلیه ساختار عصبی دارد. (آکسون اعصاب سمپاتیک است)
- در بدن یک انسان بالغ افزایش ورود خون روشن به بزرگترین عضله تنفسی میتواند از عملکرد اعصاب هم‌حس باشد.
- عصاب سمپاتیک باعث کاهش ادغام موسین با آب و تحریک آزاد شدن گلوکز از کبد می‌شوند
- باعث برقراری حالت آرامش در بدن می‌شود
- خون‌رسانی به ماهیچه‌های قلبی و اسکلتی را کاهش می‌دهد (با اثر بر ماهیچه‌های صاف دیواره ی رگها)
- باعث کاهش فشار خون و ضربان قلب می‌شود
- حجم ضربه‌ای قلب را زیاد می‌کند.
- با اثر بر ماهیچه‌های حلقه‌ی عینی سبب تنگ شدن مردمک در نور زیاد می‌شود.
- حرکات تنفسی را کم می‌کند.
- با فرض اینکه ماده‌ای بتواند فعالیت اعصاب پاراسمپاتیک را متوقف کند، میتواند دفعات انقباض گره دهلیزی بطنی و افزایش فشار خون گلوبورولی را مشاهده کرد.

سمپاتیک

پاراسمپاتیک

چند مورد عبارت زیر را به طور مناسب کامل می کند؟

«اگر انسان، انجام ..... عضلات بدن، متأثر از بخش ..... دستگاه عصبی محیطی است و این بخ

ش در تنظیم ترشح غدد فاقد نقش است.»

الف) همه حرکات ارادی - پیکری

ج) فقط بعضی از حرکات ارادی - خودمختار

ب) همه حرکات غیرارادی - خودمختار

د) فقط بعضی از حرکات غیرارادی - پیکری

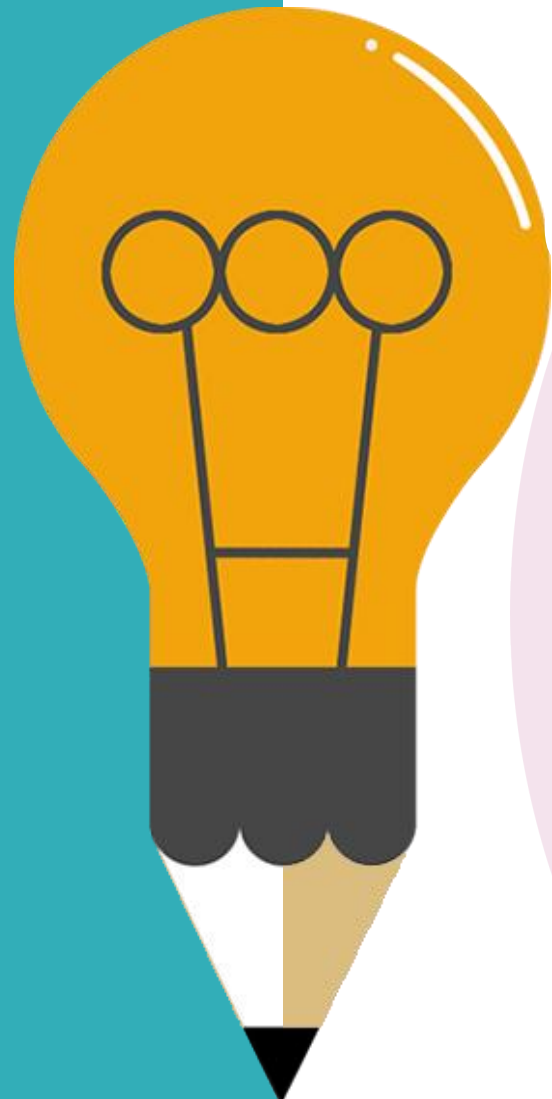
۱ (۱)

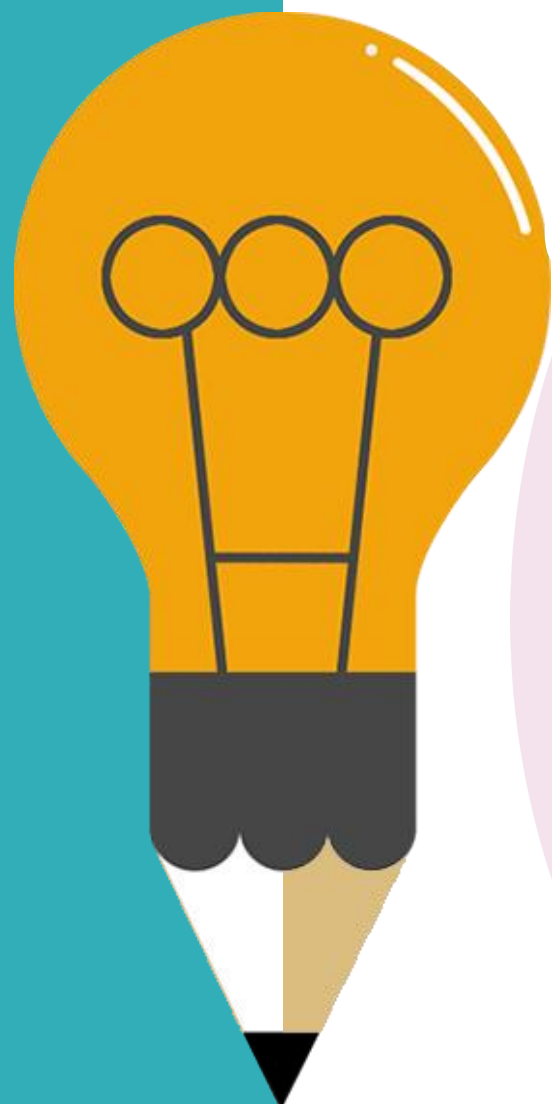
۲ (۲)

۳ (۳)

۴ (۴)

سؤال ۱۹۷ کنکور سراسری ۹۸

کدام مورد، برای تکمیل عبارت زیر نامناسب است؟

«در انسان، ..... ماهیچه های حلقوی (اسفنکترهای) لوله گوارش، فقط .....»

- (۱) بعضی از - یاخته های تک هسته ای دارند.
- (۲) همه - هنگام عبور موارد از انقباض رها می شوند.
- (۳) همه - تحت تأثیر بخش خود مختار دستگاه عصبی قرار دارند.
- (۴) بعضی از - در شرایط خاصی، مواد غذایی را با سرعت به سمت دهان می رانند

سؤال ۱۶۳ کنکور سراسری ۹۹

پزشکان بهتر